

... fýlast á arbeiðið hjá Meginfelagnum...

Hóast Bjarni Vestergaard kláraði at semjast við formannin hjá trolarunum, so eru útróðrarmenn í Norðoyggjum ikki nøgdir við hansara leiklut í skipanarnevndini. Mynd: Kalmar

dag, so egnir tú ein dag og settir dagin eftir. Við snelluni er ørvísi fer tú til útrógvar í lýsingini og kemur aftur í skýmingini. Tað kann aldrin verða meira enn eitt døgn. Skuldi tað verið eftir hesum, so skuldi dagarnir verið koppaðir á soleiðis at línar fækk tveir dagar og snellubátarnir ein dag, sigur Essa Petersen.

– Vit mugu eisini minnst til, at snellubátar undir 20 tons fiska 100 prosent tosk. Og tað er tann stovnurin, sum vit skulu verja. Vit norðanfjórðs fiska mest við línú, tí vit hava so smáar grunnar til snellu. Tað er bert norðhavið sum gevur eitt sindur í februar/mars. Sjálvt í vartíðini er tað drúgvri hjá okkum at rógva við línú. Vit lóna eisini fleiri fólki. Tað eru fyra til fimm manns við hvørjum báti. Hvat skulu vit gera við fólkið, sum vit leggja um til snellu?, spur Essa Petersen.

Vestergaard ógvuliga lokalar

– Suðringar eru nógv betri fyri til snellufiskiskap, tí teir hava størri grunnar. Eg haldi, at formaðurin í Meginfelag Útróðrarmanna, Bjarni Vestergaard hevur verið ógvuliga lokalar, tá hann hevur givið snelluni so góðar sømdir, sigur hann.

– Vit halda ikki, at vit hava fingið talað okkara søk væl í hesum skipanarnevndini, sum vit hevur smíðað uppskotið um fiskidagar. Eg var sjálvur stigtakari til fundin millum lokalafelagini og meginfelagið beint áðrenn kvotuppskotið sá dagsins ljós. Við undantaki av formanninum í Meginfelagnum, Bjarna Vestergaard og Absalon í Buð, so tóku allir hinir 30 á fundinum undir við, at bátar niðanfyrir 20 tons skuldu sleppa at fiska fritt. Veðurlagið og streymviðurskiptir regulerað hendan fiskiskap. Hetta uppskotið skuldi Bjarni leggja fram í skipanarboiknum. Tveir tímar aftaná góðtók hann uppskotið hjá meirilutanum í skipanarnevndini. Avtalan var, at hann skuldi tosa við okkum áðrenn, men tað gjørdi hann ikki, sigur Essa Petersen.

– Eitt annað sum vit als ikki góðtaka í uppskotinum er, at trolbátarnir hava fingið 65 dagar, meðan skip av somu stødd, sum fiska við huki hava fingið 100 dagar. Tað sum liggur aftanfyrir, er, at trolbátarnir heilt vist fáa 90 dagar á landleiðini omaná. Tá hava trolbátarnir 155 dagar, meðan skip á somu stødd við línú fáa 100 dagar. Tað kann aldrin vera rætt, sigur Essa Petersen.

Bjarni Vestergaard, formaður í meginfelagnum:

Eg havi stríðst eins nógv fyri allar útróðrarmenninar

JUSTINUS LEIVSSON

EIDESGAARD
Formaðurin fyri Meginfelag Útróðrarmanna, Bjarni Vestergaard skilur als ikki ábreiðslurnar frá útróðrarfölgunum í Norðoyggjum. Og hann er ógvuliga bilsin av at verða lagdur undir at hava hugsað meira um útróðrabátarnar í Suðuroy, sum serliga royna við snellu, heldur enn bátarnar í Norðoyggjum, sum mest royna við línú.

– Hetta er ógvuliga býttisligt at føra fram. Eg kann venda tí við og siga, hevði nakar í Norðoyggjum vilja sitið við borðið og avgjørt hvør av útróðrabátunum,

sum skuldi úr flotanum. Tað var alternativt við uppskotið sum nú fylriggur, sigur Bjarni Vestergaard.

– Limirnir í skipanarnevndini vóru settir til eina bundna uppgávu. Hon skuldi halda seg til tað, sum fiskifrøðingar søgdu var hægsta mark av loyvdari veiðu. Hon skuldi halda seg til lógtingslógina, sum sigur, at eisini bátar undir 20 tons, ikki skuldi fiska meira enn eitt ávíst tonsatál. Einstaki máti at fáa hetta rokni-stykkið at ganga upp er, at skera yvir ein kamb, ella at siga hvør skal út úr flotanum, sigur Bjarni Vestergaard.

gaard.

– Stórar misskiljingar eru um uppskotið. Útróðrabátar nýtast ikki bert at fiska í 75 dagar. Teir kunnu fiska í 125 dagar, nýta teir uppskotið rætt. Teir 75 dagar eru roknaðir at fiska eftir toski og hýsu á grunnum vatni. Útróðrabátarnir kunnu partar av hesum 75 døgnum royna eftir øðrum fiskasløgum, eitt nú kalva, longu, brosmu og hvítingi. Tá telir ein línudagur fyri triggjar og á tann hátt kunnu útróðrabátarnir lættliga koma uppum 100 dagar. Nýtir hann 25 av teimum 75 fiskidøgnum at royna eftir øðrum fiskasløgum enn toski og hýsu, so telja hesir beinanvegin 75 fiskidagar, sigur hann.

Bjarni Vestergaard visir harðliga aftur, at hann hevur gjørt mun á útróðrarmanninum í Meginfelagnum. Hann visir eisini aftur, at hann hevur roynt at geva snellubátunum betri sømdir.

– Tá ein línubátur settir eina setu, so vil hann tað døgnið fiska tvær ferðir so nógv sum ein snellubátur. Tí er nevndin komin fram til, at ein línudagur skal telja fyri tveir snelludagar. Snellann kann eisini fiska annan fisk enn tosk, tá her er næstan bert tann um upsá. Tann sum fiskar við línuni, hann hevur møguleika at fiska kalva, hann kann seta eftir hvítingi, brosmu ella longu, og roynir hann eftir hesum fiskasløgum, so fær hann triggjar dagar fyri ein. Tað er heldur ikki neyðugt sambært uppskotinum at fara út

á tær ytru leiðirnar við teimum smáum bátunum. Tað er eisini tikið hædd fyri tí. Snellubátarnir eru ikki betri fyri enn línubátarnir, sigur Bjarni Vestergaard.

Útróðrarmenninir í Norðoyggjum fýlast á, at teir hava havt litið samband við teg, meðan skipanarnevndin hevur arbeitt?

– Talan var um eina bundna uppgávu innan neyvt fastlagdar karmar. Eg trúgvi ikki, at luturin hjá útróðrarmanninum hevði verið nógv stórur, um vit høvdu havt fleiri fundir. Annars er tað eisini ein fíggarligur spurningur hjá Meginfelagnum at halda fundir. Vit høvdu ein, hann kostaði 5000 krónur, sigur Bjarni Vestergaard.

– Nýggja uppskotið snýr seg um, at vit gita 18 500 tons av toski hetta kvotarárið. Fyri at raka hesum tonsatalið sum neyvt sum møgulegt, so vóru vit noyðdir at skerja allar flotar yvir ein kamb. Tí flotin er framvegis eini 20-30 prosent ov høgur. Sum stóðan er í dag, so verða allar partar av flotanum noyðdir at slaka eitt sindur. Eg hevði ongan møguleika í nevndini at fáa meira í part til útróðrarflotan, enn teir 13 000 dagar. Sjónarmiðið um, at útróðrarflotin skal kunna fiska fritt, dugir heldur ikki. Vit vildu aldrin fingið hinar partarnar av flotanum at gingið við til at útróðrarflotin skuldi fiska fritt, tá teir sjálvir vóruð skerdir, sigur Bjarni Vestergaard.

kut úr uppskotinum

✓ Úr frá stovnsmetingum hjá fiskifrøðingum verða ávís mark sett. Hesi eru minstamark fyri ýtingarstovni og eitt mark fyri fiskideyðatalið, t.e. hvussu stórir prosentparturin er, sum verður fiskaður burtúr stovninum. Hesin prosentpartur verður vanligar roknaður um til eina kvotu í tons, men kann eisini vera roknaður um til eitt ávíst veiðitryst, t.d. fiskidagatal ella annað mál fyri veiðitrysti.

✓ Bóðar skipanir (tonsakvotur og fiskidagar) regulera veiðitrystið, t.e. at ikki meita enn uml. ein tróingur verður fiskaður burtúr stovninum.

✓ Um kvotur og fiskidagar eru fullt umsetiligar, uppfylla tær bóðar kravið um búskaparlaga tillaging.

✓ Nøgdarkvotur stilla veiðitrystið neyvari hvønn fiskastovn sær, hvørt ár.

✓ Tøknitigar skipanir elva ikki til, at fiskur verður hildin uttanfyri veiðihagtelini.

✓ Sett verður á stovnin ein skipanarnevnd við umboðum fyri vinnuna, fiskirannsóknarstovuna, fiskivinnuumsitingina, sum á hvørjum ári skal gera tilmæli um fiskidagatal og stongdar leiðir, so at veiðitrystið er rætt stillað og býtið millum útróður, trol- og línuskip verður varðveitt.

✓ Til teir bátar, sum ikki eru fultriknir, men sum vilja sleppa at avreiða viðhvørt, verða 2000 fiskidagar við línú tillutadur tilsamans. Landsstýrið kann luta hesar 2000 dagar út eftir umsókn, ella hesir fiskidagar kunnu setast á uppboð.

✓ Mælt verður til, at útróðrabátunum undir 20 BRT verður ikki loyvt at fiska halgidagar.

✓ 13000 fiskidagar við línú (ein dagur við línú er at rokna sum tveir dagar við snellu) verða byttir út til teir bátar, sum eru fulltriknir. Bátarnir kunnu byta 1 línudag um til 3 dagar í beinleiðis fiskiskapi eftir kalva ella øðrum fiskasløgum, sum higartil ikki hava verið undir.

Hoyringin viðkemur ikki teimum á landi

JUSTINUS LEIVSSON EIDESGAARD

Formaðurin í útróðrarfelagnum Eystan Múla, Essa Petersen, skilur ikki rættuliga, at neyðugt er at skipa fyri einum almennum fundi um uppskotið um fiskidagar.

– Her er talan um okkara livibreyð og tað eru ikki tær á landi, sum veiða fiskin. Hesin fundurin skuldi verið avmarkaður til tær, sum liva av fiskivinnuni. Eg trúgvi neyvan, at teir veiktast í vinnuni fara at hoyrast nógv væl, um talan verður um ein almennan fund, sigur Essa Petersen.

Fundurin verður hildin í kvöld í Norðurlandahúsinum. Skipað verður fyri einum pallborði og við hetta sita Ívan Johannesen, landsstýrismaður í fiskivinnuámalum, limirnir í skipanarnevndini og serfrøðingar. Møguleiki verður fyri at seta spurningar. Fundurin byrjar klokkan sje og Jógván Arge skal stýra fundinum